БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАМИЗ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 4 (3742). | Шанба, 6 январь 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ДАСТЛАБКИ ҒАЛАБА

Юбилей йили топшириқларини ортиғи билан бажарган Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз азаматлари беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини ҳам муддатидан илгари адо этиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Янги йилнинг дастлабки кунларидаёқ хўжалик чорвадорлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга 710 центнер гўшт сотиб йиллик планни бажаришди. Ваъдасига вафодор колхоз чорвадорлари бу йилда семиз гўшт билан бирга аҳолига 700 тонна серқаймоқ сут тортиқ қилиш ниятида меҳнат қилмоқдалар.

И. РУСТАМОВ.

МЕҲНАТ

ЗАРИФА Маликова Тошкентдаги 3-тикув фабрикасида чеварлиги билан ном қозонган. У беш йилликнинг учинчи йили топшириғини барвақт адо этиш йўлида баракали меҳнат қиляпти.

А. Тўраев фотоси.

ВАХТАСИДА

«СРЕДАЗЭНЕРГОЦВЕТ МЕТ»нинг пешқадам пайвандчиси ўртоқ А. Кудрявцев беш йилликни барвақт бажариш ҳаракатига қўшилган. У меҳнат қилаётган корхона пахта заводлари ва пунктлари учун кўплаб серунум пахта қуритиш агрегатлари етказиб бермоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

САБЗАВОТЧИЛИКДА НАРЯДСИЗ ЗВЕНО

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗА

Колхозимизда помидор, пиёз, картошка, сотиш планлари ортиғи билан адо этилди. Ғалла, шоли, узум, гўшт, жун, пилла етиштириш ҳам тўла ва ошириб бажарилди. Умуман, пландагидан 1000 тоннадан зиёд маҳсулот етиштириб бердик.

Ўтган йили сабзавотчиликда ҳам пахтачиликдаги сингари нарядсиз звеноларнинг ташкил этилиши ижобий роль ўйнади. Нарядсиз звеноларда ҳосилдорлик ошди, колхозчиларнинг иш ҳақи анча кўпайди. Масалан, бизнинг ўтган йили тузилган нарядсиз звенодаги 47 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 210 центнердан сабзавот, 30 гектар ердаги помидорнинг ҳар гектаридан 270 центнердан ҳосил кўтарилди. Звено аъзоларимиз ҳар ойда 125 сўмдан маош олиб турдилар. Менинг ойлигим 155 сўмга тўғри келди.

Картошка етиштириш бўйича тузилган механизатор Егор Клейман бошлиқ звенода ҳам иш ёмон бўлмади. 20 гектар ернинг ҳар гектаридан 15 тоннадан картошка йиғиб олинди. Пландан ортиқча етиштирилган ҳосилнинг 80 проценти звено аъзоларига бўлиб берилди. Бу звено аъзоларининг ойлик иш ҳақи 131 сўмга тўғри келди.

Кўриниб турибдики, нарядсиз звенолар тузилиши колхозга ҳам, колхозчиларга ҳам катта наф келтиряпти, ҳосилдорликни ошираяпти. Шунинг учун колхоз правлениеси бу йили нарядсиз звенолар сонини кўпайтириш чораларини кўраяпти.

Шаҳар меҳнаткашларига бутун йил давомида янги сабзавот маҳсулоти етказиб бериш катта аҳамиятга эгадир. Шуни назарга олиб, хоразмликларнинг ташаббусига қўшилдик ва беш йиллик план тадбирлари ишлаб чиқилди. Бунда жумладан бу йил теплица комбинати қуриш, колхозда сабзавотнинг барча турлари бўйича маҳсулот етиштириш кўзда тутилади.

Энди сабзавот маҳсулотининг таннархига салбий таъсир қиладиган айрим фактлар борки, улар ҳақида индамай ўтиб бўлмайди. Колхозимизда бир тонна помидорни етиштириш учун ўтган йили 45 сўм 90 тийин сарфланди ва 50 сўмдан сотилди. Помидор етиштириш учун сарфланган меҳнатнинг 90 проценти қўл билан бажариляпти. Техникадан фойдаланиш даражаси бу соҳада жуда паст. Бунинг устига етиштирилган маҳсулотни йиғиб-териб топширишда қилинаётган харажатлар кўп. Масалан, бизга берилаётган яшиклар сифатсиз ва қиммат. Уларнинг нархи 95 тийин туради. Лекин бу яшикларда икки марта помидор ташилгач, ишдан чиқаяпти. Помидор ташиладиган яшикларнинг нархига мувофиқ сифатини яхшилаш пайти келди. Сих ҳам, кабоб ҳам куймаслиги керак.

А. ҚОДИРБЕКОВ,
Оржоникидзе районидаги К. Маркс номли колхознинг нарядсиз звено бошлиғи.

ҚИРҚ ЦЕНТНЕРЧИЛАР

ЧИНОЗ, [«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан]. Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхоздан Эгамберди Бойназаров бошлиқ участканинг пахтакорлари ўтган йилги мусобақада ғолиб чиқишди. Деҳқонлар фидокорона ишлаб, 140 гектар ернинг ҳар гектаридан плandаги 34 ўрнига 36 центнердан хирмон кўтардилар, йиллик пахта тайёрлаш планини 105 процент бажардилар.

Участка аъзолари илғор агротехника фани ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилишлари туфайли ана шундай қувончли ютуқларни қўлга киритдилар. Шуниси қувончлики, участкадаги ҳар бир лафзи ҳалол пахтакор ғайрат кўрсатиб меҳнат қилди. Ўзига топширилган ишни сидқидилдан бажарди. Участканинг Акбар Ҳидиров бошлиқ комплекс механизациялашган звеноси ишини ҳар қанча мақтаса арзийди. Звено аъзолари ҳар гектар ердан бир йилнинг ўзида уч центнердан ошириб пахта топшириб, ҳар гектар ердан 37 центнердан зиёдроқ «оқ олтин» топширди ва йиллик планни 110 процентга етказиб адо этди.

Участка пахтакорлари эришилган ютуқларни мустаҳкамламоқдалар. Янги йилда янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар. Улар барча имкониятларни ишга солиб, техникадан моҳирлик билан фойдаланиб, ҳар гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Участка аъзолари мўл ҳосилнинг пухта заминини яратмоқдалар. Барча майдонлар 30—35 сантиметр чуқурликда шудгор қилинди. Анчагина миқдорда минерал ва маҳаллий ўғитлар ташиб чиқарилди. Участка аъзолари эски ўқариқларни ва ўнқир-чўнқир ерларни текислашмоқда. Ариқ-зовурларни тозалаш ишларини кучайтириб юборишган. Улар техника ремонтини яқин кунлар ичида тамомлаб, чигит экишни бекамикўст кутиб олиш учун ҳаракат қилишяпти.

ФЕРМАДА ИШ ҚИЗҒИН

Бу ферманинг аҳил коллективи юбилей йилини қувончли зафарлар билан якунлади. Чорвачилик планлари анча ортиғи билан бажарилди. Ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 2600 килограммдан сут соғиб олинди. Илгари қолоқ хўжалик ҳисобланган Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози чорвадорлари мана уч йилдирки, давлатга гўшт, сут топшириш планларини ошириб адо этиб келмоқдалар. Чорвачилик кўрсаткичлари йил сайин юксалмоқда.

Илгарилари фермада меҳнат интизоми жуда бўшашиб кетган эди, чорва қишловига яхши тайёргарлик кўрилмасди, ферма ишларини механизациялаштиришга, моддий манфаатдорликни яхшилашга, зооветеринария қоидаларига изчил амал қилишга етарли эътибор берилмасди. Буларнинг ҳаммаси ишга салбий таъсир кўрсатиб келарди. 1964 йили ферма малакали кадрлар билан мустаҳкамланди. Алоҳида ем-хашак бригадаси тузилди. Чорвадорлар билан ишлаш, уларга қулай шароитлар яратиб бериш яхши йўлга қўйилди. Чорвадорларнинг моддий манфаатдорликларини ошириш чоралари кўрилди.

Натижада ферма ишлари юришиб кетди. Илгарилари ҳар юз бош сигирдан 85—90 бузоқ олинадиган бўлса, эндиликда 100—105 бошдан бузоқ олинадиган бўлди. Совхоз молбоқарлари юбилей йилида 206 бош сигирдан 217 бош бузоқ олиб, планни ортиғи билан бажардилар. Ферма давлатга сут сотиш юбилей йили планини Конституция кунигача бажариб қўйган эди. Ўшандан буён янги 1968 йил ҳисобига сут топширилмоқда.

Бундай ютуқларни қўлга киритишда механизациялашган звено бошлиғи Ўрмон Аҳмедов, пенсионер коммунист Комилжон Пирматов, тракторчи Акбар Мамадалиев ларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. Ўрмон Аҳмедов звеноси 60 гектар жўхорининг ҳар гектаридан 560 центнердан силосбоп кўкпоя, 15 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 тонна ўрнига 60 тоннадан хашаки лавлаги, 85 гектар беданинг ҳар гектаридан 12 тоннадан қуруқ беда олишга муваффақ бўлди.

Ферма коллективи Инобат опа Қодированн ҳурмат билан тилга олади. Бу бежиз эмас, албатта. Инобат опа юбилей йилида соғиб олган сут 60 тоннадан ошиб кетди. Бу ҳар бир сигирга 2800 килограммдан тўғри келади. Сигирлардан кўп сут соғиб олишда Кўчқор Учкампиров, Шукур Учкамбирова, Жаҳон Қўшматовалар ҳам Инобат опадан қолишишмаяпти. Кўчқорбой 38 бош сигирдан 90 тонна сут соғиб олишга сўз берган эди. У ана шу сўзининг устидан чиқди. Ўз боқимидаги сигирлардан соғиб олган сути йил охиригача 103 тоннадан ошиб кетди. Шукур Учкампирова ва Жаҳон Қўшматовалар йиллик планларини 120 процентга етказиб бажардилар.

Фермани айланлик. Моллар семиз. Ем-хашак мўл. Чорва қишлови соз ўтаяпти. Ёш бузоқлар учун айниқса яхши шароит яратилган. Улар озода, кенг ва ёруғ бинода боқиляпти. Бузоқбоқар Иван Карпович Машченконинг ҳалол меҳнати туфайли бузоқлар кунига 800—850 граммдан семирмоқда.

Беш йилликни муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилган совхоз чорвадорлари бу йил камида 530 тонна сут соғиб давлатга топшириш мажбуриятини олдилар. Улар ана шу мажбуриятни шараф билан бажариш учун ишга янги куч, янги ғайрат билан киришиб кетдилар.

Қ. ТУЛЕБОЕВ.

УСТАХОНАДА

Шу кунларда Янгийўлдаги «Ленинизм» колхозининг ремонт устахонасига кириб қолсангиз, қайноқ меҳнат устидан чиқасиз. Каттаю-кичик ҳар бир киши кун сайин ғайратга ғайрат қўшиб ишлаяпти. Негаки, экиш кампаниясига қадар мавжуд тракторлар, сеялкалар, бороналар, чизеллар ва бошқа механизмлар тахт бўлиб туриши зарур.

Маълумки, колхоз юбилей йилини жуда катта муваффақиятлар билан якунлади. Гектар бошига 32 центнердан хирмон кўтарилди. Етиштирилган «оқ олтин»нинг асосий қисми «зангори кема»лар билан йиғиштириб олинди. Бунда колхоз механизаторларининг ҳиссаси бениҳоя катта бўлди.

Колхоз маъмурияти ҳаммага ўрнак кўрсатиб ишлаган механизаторларни рағбатлантирди. Улардан бир группаси Ватанимиз пойтахти Москвага ва бошқа шаҳарларга саёҳат қилиб келди.

Техника ремонти ишларида пешқадам механизаторлардан Э. Қўрғонбоев, Р. Шофайзиев, М. Эгамбердиев, И. Ҳасанов, М. Зингатаев, токарь С. Қораев, пайвандчи М. Шокаримов сингари ўртоқлар бошқаларга алоҳида ўрнак кўрсатмоқдалар.

Беш йилликнинг учинчи йилида ҳосилдорликни 40 центнерга етказишни дилларига туккан деҳқонлар ернинг унумдорлигини ошириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Э. ТОШМУРОДОВ.

ЕР ТЎЙДИРИЛМОҚДА

Уста деҳқон мўл ҳосил олишни ният қилар экан биринчи галда ерни тўйдиришга алоҳида эътибор беради. Бекободдаги Навоий номли колхознинг пешқадам пахтакорлари ҳам ана шундай деҳқонлардандирлар. Улар ўтган йили кўзда тутилган ҳосилни етиштириб, йиғиб-териб олганларидан кейин барча майдонларни сифатли шудгорлаб қўйдилар. Ер ҳайдашдан олдин кўп миқдорда минерал ўғит солинди.

Шу кунларда колхозчилар ерни ўғитга тағин ҳам тўйдириш чораларини кўрмоқдалар. Чунки бу йилги марра тағин ҳам юксак. Ер қанча тўйса, шунча кўп ҳосил беради. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқаришда механизатор-звено бошлиқларидан М. Жўраев, М. Эгамқулов, Х. Андақулов, О. Ҳакимов сингари ўртоқлар ғайрат кўрсатишяпти.

Қ. СИДДИҚОВ.

ҲОСИЛ ТАРАДДУДИ

Янги йил бошланиши билан деҳқонлар янгича ғайрат кўрсатиб, беш йиллик учинчи йилининг мўл ҳосилига пухта замин ҳозирламоқдалар. Буни кўпгина илғор хўжаликлар билан бир қаторда Оққўрғондаги «Заря коммунизма» колхози мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Бу хўжалик деҳқонлари бир неча йиллардан буён пахта, каноп ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини ошириб келишга муваффақ бўлмоқдалар. Айниқса юбилей йилининг якунлари кутилганидан ҳам қувончли бўлиб чиқди. Гектар бошига колхоз бўйича 37,4 центнердан «оқ олтин» ва 160 центнердан «кўк олтин» ҳосили кўтарилди. Кейинги атиги икки йил ичида хўжаликда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига қарийб 15 центнер, каноп ҳосилдорлиги эса 18 центнер оширилди.

Колхоз деҳқонлари қишлоқ хўжалиги экинларининг ҳосилдорлиги жиҳатидан 1970 йилга мўлжалланган даражага шу йилнинг ўзидаёқ етиб олиш юзасидан қимматли ташаббус бошладилар.

Механизаторларнинг ҳаракати айниқса зўр. Улар барча агрегатларини қисқа муддатда пухта қилиб созлашга интилмоқдалар. Негаки, техника воситалари шу кунларда қанчалик пухта ремонт қилинса, долзарб дамларда бетўхтов ва унумли ишлайди. Бу эса дала ишларининг кўнгилдагидек бажарилишида ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Колхозда деҳқончилик ишларини комплекс механизациялаштириш, айниқса пахта теримини машиналаштириш борасида йил сайин янгидан-янги марралар эгалланяпти. 1966 йилда «зангори кема»лар билан минг тонна пахта терилган бўлса, ўтган йили етиштирилган бир ярим минг тонна ҳосилнинг қарийб ҳаммаси териб олинди. Шу туфайли колхоз экономикаси мустаҳкамланди, пахтакорларнинг моддий манфаатдорлиги ошди, ҳосил таннархи арзонлашди.

Беш йилликни муддатидан илгари бажариш, доҳиймиз В. И. Лениннинг туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилган колхоз лубкорлари бу йил ҳар гектар ерда кам деганда 170 центнердан «кўк олтин» етиштиришга бел боғладилар. Улар кейинги йилларда лубчиликни механизациялаштиришга жиддий эътибор бермоқдалар. Энг қийин иш бўлиб ҳисобланган ўрим-йиғим мавсумида ўтган йили четдан ишчи кучи ёлланмади. Бу йил ўрим-йиғимни комплекс механизациялаштиришда янги резерв ва имкониятлар ишга солинади.

Б. ЙЎЛДОШЕВ.

ПАРТИЯ ТАРИХИГА ОИД ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАРНИ КООРДИНАЦИЯЛАШ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтида партия тарихини илмий ишлаб чиқишни координациялаш билан шуғулланувчи республика кенгаши ташкил этилган эди. Кенгаш олий ўқув юртлари КПСС тарихи ва илмий коммунизм кафедраларининг тадқиқот ишларидаги тарқоқликни тугатиш имконини беради.

Партия тарихини илмий ишлаб чиқишни координациялаш билан шуғулланувчи кенгашнинг навбатдаги мажлисида кенгашнинг ҳар томонлама фаолияти муҳокама қилинди. Кенгаш раиси тарих фанлари доктори М. Г. Ваҳобов сўнгги бир ярим йил ичида кенгаш қилган ишлар тўғрисида ҳисобот берди. Илмий тадқиқотларнинг тематик плани тасдиқланди. Ижтимоий фанларни янада ривожлантириш ва коммунизм қурилишида уларнинг ролини ошириш тадбирлари тўғрисида КПСС Марказий Комитети қабул қилган қарор асосида илмий тадқиқотларнинг илмий ва ғоявий-назарий даражасини ошириш тадбирлари кўрилмоқда.

Кенгаш президиумида кенгаш координациялаш учун олган докторлик, кандидатлик диссертациялари ва монографиялар рўйхатини нашр этиш топширилди.

(ЎзТАГ).

КАЛУГА. К. Э. Циолковский номидаги давлат космонавтика тарихи музейи. Суратда: ракета техникаси залида, «Восток» космик кемаси.

М. Маслов фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ДОНЕЦК. Азов денгизи соҳилида, Жданов шаҳри яқинида Юрьевское темир-руда кони топилди. Темир-руда қатламларининг қалинлиги 100 метр. Тахмин қилишларича, бу ерда очиқ усулда қазиб олса бўладиган 400 миллион тонна руда жойлашган.

БАЛАКЛЕЯ. (Харьков области). Балаклея цемент заводида йирик технология линияси қурила бошланди. Бу ерда Тольяттидаги «Волгоцеммаш» заводи тайёрлаган гигант айланувчи печь ўрнатилади. Узунасига 230 метр ва диаметри етти метр бўлган бу печь йилига қарийб 1 миллион тонна клинкер ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

ГОМЕЛЬ. Вишанск майдонидаги 2-қудуқдан нефть олинди. Бу Белоруссиядаги бешинчи нефть конидир. Кон ўз запасларига кўра, Осташковский конидан қолишмайди, деб тахмин қилинмоқда.

ЛИСИЧАНСК. (Луганск области). «Пролетарий» заводида саноат комплекси дастлабки маҳсулот бера бошлади. Комплекс йилига саккиз миллион квадрат метр ойна етказиб беради. Улкан печь бир вақтнинг ўзида ойнани ёйиб берувчи олти машинани иш билан таъминлайди. Бу янги усул юксак даражада оптик хусусиятларга эга бўлган қалин ойналар олиш имконини беради.

Она-Ватан бўйлаб

БРЯНСК. Янги «Д-710» грейдерини кўплаб ишлаб чиқариш тавсия этилди. 90 от кучига эга бўлган бу машина жуда тез ва ихчам ҳаракат қилиши билан ажралиб туради. Автоматикадан фойдаланиш натижасида автогрейдер ишлаб чиқариш 30 процентдан ортиқроқ кўпайтирилди. Кабинада ҳайдовчи учун жуда кўп қулайликлар туғилди. 1968 йилда Брянск заводи янги машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришга киришади.

СМОЛЕНСК. Бу ердаги зиғир толаси комбинати чиқиндилардан фойдаланиш туфайли 45 минг сўм фойда олди. Вазнига қараб ўлчанадиган лахтак, толани тараш ва ип йигириш вақтида чиққан чиқиндилар каноп ва қоп тайёрлаш учун хом ашё бўлди. Областдаги 40 га яқин корхонада ишлаб чиқариш чиқиндиларидан кенг истеъмол моллари тайёрлайдиган цехлар ва участкалар барпо этилди.

БОКУ. Озарбайжонлик машҳур чўпон, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Гасан Каримов бир йилда ҳар 100 совлиқдан 150 қўзи олди. Бу, республикада энг юксак кўрсаткичдир. «Озарбайжон тоғ мериноси» зотли қўйларининг ҳар биридан 5,2 килограммдан жун қирқиб олинди.

АКТЮБИНСК. Давлат комиссияси Қоратўқай суғориш системасини фойдаланишга қабул қилди. Бу суғориш системаси ёрдамида 2300 гектар даштдаги ўтлоқлар қор сувлари билан суғорилади.

ТБИЛИСИ. Грузия тоғларида ўн беш миллион туп ток кўчати ўтқазилди. Ниҳоллар Кавказ тоғ тизмасининг жанубий ён бағридаги жойларга экилди. Шу мавсумда янги токзорлар майдони уч минг гектар кенгайтирилди.

ОҲАНГАРОН шаҳар маданият бўлими ҳузурида клуб ходимларининг доимий семинари ишлаб турибди. Семинар қатнашчилари иш тажрибалари билан ўртоқлашадилар, клублар совети ва правлениелари фаолиятлари билан танишадилар. Семинарнинг навбатдаги машғулотида область халқ ижоди Уйининг директори ўртоқ Х. Рўзиматов «Клуб ва дам олувчилар» деган темада мазмунли суҳбат ўтказди. Суратда (чапдан ўнгга): «Горняк» клуби тўгарак бошлиғи С. Саидов, 2-маданият уйининг директори У. Холжуманов ва область халқ ижоди Уйининг директори Х. Рўзиматов ўртоқлар ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

А. Царьков фотоси.

ЯНГИ ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

Тошкент шаҳрида телефон станциялари 6 тага етган бўлса ҳамки улар аҳолининг ўсиб бораётган талабини қондиролмаяпти. Шунинг учун ҳам республика Алоқа министрлиги телефон станцияларини кўпайтиришга алоҳида эътибор беряпти. Шу мақсадда шаҳарнинг Болгар огородида 7 минг номерли А—1 автомат телефон станцияси монтаж қилинди.

Бу станциянинг бошқаларидан афзаллиги шундаки, унда алоқа ходимлари хизматини енгиллаштирадиган янги приборлар кўп. Масалан, «КСА» прибори анчагина қимматбаҳо алоқа жиҳозлари ва ишчи кучини тежашга ёрдам беради. «КСА» прибори ёрдамида ҳар қандай телефонларнинг оралиғидаги масофадан қатъий назар тарқатувчи шкафларни ўзидан блокираторсиз улайверилади.

Иккинчи ўрнатилган прибор «КРР» ёрдамида бир жуфт кабель билан 30 та абонент бир вақтда бир-бирига ҳалақит бермасдан гаплаша олади. Бундай жиҳозлар шаҳардаги барча телефон станцияларини ўзаро боғлашда жуда катта аҳамиятга эга.

Булардан ташқари А—1 автомат станциясида шаҳардаги телефон автомат-таксафонларнинг ишини ҳар доим текширишга имкони бор. Бундай мураккаб автомат телефон станцияси жиҳозларини монтаж қилишда, ер ости кабелларини ётқизишда иттифоқ телефон қуриш тресты ҳузуридаги Тошкент қурилиш монтаж бошқармасининг бош инженери Б. Жуков, станцион инженерлардан Л. Лебедева, Г. Абрикова, техниклардан Ш. Нуъмонов, Л. Чепелова, ер ости кабелларини ўтқизиш инженери К. Арбузов, қалайловчилар В. Фефелов, Н. Манушин, У. Неъматов сидқидилдан меҳнат қилдилар.

Ҳозир А—1 автомат телефон станциясини қабул қилиш ишлари тугалланиш арафасида. Станцияни қобилиятли ёш алоқачи инженер Т. Ризаев қабул қиляпти.

Болгар огородида истиқомат қилиб телефон хизматидан фойдаланишни хоҳлаган ишчи-хизматчилардан шаҳар телефонлар бошқармасига кўплаб аризалар келяпти.

Й. ЭРГАШЕВ,
алоқачи инженер

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН

БЕКОБОД ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

Бекобод — металлурглар, цементчилар, нурчилар шаҳри. Кейинги вақтларда бу ерда янги-янги корхоналар ташкил этилди. Шағал-қум заводи, шаҳар саноат комбинати шулар жумласидандир. Ҳозирги кунда майдалаш-саралаш заводи қуриляпти. Ишчилар, инженер-техник ходимларнинг фидокорона меҳнати туфайли бекободликлар юбилей йилида зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Шаҳарда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 1965 йилдагига қараганда 20,7 процентга кўпайди. Ана шу давр ичида пландан ташқари минглаб тонна пўлат, прокат 17,5 миллион киловатт-соат электр энергияси, 43 минг 500 тонна цемент, кўплаб шифер плиталари, оҳак, йиғма темир-бетон буюмлари ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Бошқа соҳадаги кўрсаткичлар ҳам қувонарлидир. Меҳнат унумдорлиги ошди. Капитал маблағ сарфлаш кўпайди. Турар-жойлар қуриш хажми 42 процентга ўсди. Шаҳар ой сайин обод ва кўркам бўлиб боряпти. Кўчаларга асфальт ётқизилиб, кўкаламзорлаштирилмоқда. Ҳозирги кунга қадар 20354 квадрат метр турар-жой биноси фойдаланишга топширилди, уч қаватли маиший хизмат кўрсатиш уйи, болалар комбинати, кенг экранли кинотеатр ва бошқа жуда кўп объектлар қад кўтарди.

Бекобод шаҳар партия конференциясида ҳисобот доклади қилган шаҳар партия комитетининг секретари **И. К. Ҳусниддинов** айтдики, бундай ютуқларга барча меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнати туфайли эришилди. Шаҳримизда жуда кўп, ажойиб ишлаб чиқариш илғорлари бор. Пўлат қуювчилардан Тошпўлатов, Тимонин, машинистлардан Акбаров, вальцовкачилардан Кашперский, электромонтерлардан Ҳасанов, Мирзахолов, цемент комбинати машинисти Мелиев ва бошқалар шулар жумласидандир. Ҳисобот даврида корхона ва ташкилотларнинг юздан ортиқ илғорлари давлат мукофотлари билан тақдирланди.

Металлургия заводи ишчиси Асад Эргашев, цемент комбинати машинисти Қосим Фармонов ўртоқлар эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олишга сазовор бўлдилар.

Янги техникани жорий қилишда рационализаторларнинг ёрдами катта бўлмоқда. Ўтган давр ичида 1420 дан ортиқ таклиф тушди ва уларнинг мингдан ортиғи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Натижада йил давомида 400 минг сўмлик маблағ иқтисод қилиб қолинган. Илғор тажрибаларни оммалаштириш ҳам катта фойда келтирмоқда.

Шу йилнинг ўзидаёқ шаҳардаги барча корхона ва ташкилотлар планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига асосан ўтиб бўладилар. Ҳозирги кунда темир-бетон буюмлари заводи, 16-автобаза, автобус-таксомотор парки янги система бўйича ишламоқда. Цемент комбинати, Фарҳод ГЭСи, металлургия, пахта тозалаш ва ғишт заводлари янгичасига ишлашга ўтиш арафасида турибдилар. Тажриба янги система меҳнат унумдорлигини оширишда катта роль ўйнаётганлигини кўрсатди. Масалан, темир-бетон буюмлари заводида бир йил давомида маҳсулотни реализация қилиш 800 минг сўмга кўпайди, даромад эса 50 минг сўмга ортди. Ишчиларнинг меҳнат ҳақи ҳам анча кўпайди. Кишиларга мукофот тарзида 120 минг сўмдан ортиқ пул берилди.

Докладчи ўтган галги шаҳар партия конференциясида цемент комбинатида ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш суст йўлга қўйилганлиги қаттиқ танқид қилинганлигини эслатиб айтдики, партия комитети танқиддан тўғри хулоса чиқарди. У коммунист ва партиясиз активларнинг кучини камчиликларни тугатишга сафарбар эта олди ва ишда бирмунча муваффақиятларга эришди. Комбинат эндиликда бир меёрда ишлаяпти. Цемент трубалар, оҳакларнинг таннархи пландагидан анча пасайди. Бироқ, комбинат ишида айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Бу ерда ускуналарнинг мўлжалдагидан ортиқ бекор туриб қолишига ҳали ҳам чек қўйилгани йўқ. Шу туфайли ҳам биринчи ва иккинчи айланма печларнинг иш унумдорлиги атиги 97,4 процентни ташкил этаяпти. Цементнинг ортиқча сарф қилинишига ҳам йўл қўйилмоқда, брак шифер ишлаб чиқариш чекланмаган.

Конференцияда партия ташкилотларининг саноат, қурилиш ва транспортга раҳбарлик қилиши соҳасида кўпгина камчиликлар борлиги айтилди. Масалан, ғишт заводи ўтган йили планни бажармади. У 70 минг сўмлик маҳсулотни ҳам етказиб берди. Бунинг сабаби шундаки, заводда меҳнатни ташкил этиш кўнгилдагидек эмас. Ускуналар бекор туриб қолмоқда, ишлаб чиқариш қувватларидан суст фойдаланилмоқда.

Бундай камчиликларга шаҳар партия комитети бефарқ қаради деб айтиб бўлмайди. Завод иши бюрода муҳокама қилиниб, камчиликларни тугатишга қаратилган қарор ҳам қабул қилинган. Корхона раҳбар кадрлар билан мустаҳкамланди. Бироқ шаҳар партия комитети ташкилий ишларни йўлга қўйишда етарли ёрдам кўрсатмади. Шу туфайли ҳам завод илгаригидек оқсаб келмоқда.

Шаҳар партия комитети яхши-яхши қарорларни қабул қилади-ю, бироқ бу қарорларнинг ижроси устидан етарли назорат қилмайди. Ўтган йилнинг июль ойида бюрода қурилиш материаллари конструкцияси, сут заводлари ва саноат комбинатининг иши муҳокама қилиниб, бу корхоналарнинг партия ташкилотларидан камчиликларни тугатиш юзасидан қатъий чоралар кўриш талаб этилган эди. Афсуски, шундан кейин бу корхоналар иши билан деярли қизиқмай қўйилди. Шу туфайли ҳам ҳамон сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилишига йўл қўйилмоқда.

Ўтган галги шаҳар конференциясида делегатлар ишлаб чиқаришга партиявий раҳбарликни бўшаштириб юборганлиги учун металлургия заводи партия комитетини қаттиқ танқид қилган эдилар. Ана шундан кейин шаҳар партия комитети завод иши устидан назоратни кучайтириши лозим эди. Бироқ шундай бўлмади. Заводда мартен печларининг бекор туриб қолиши кўпайди. Брак маҳсулот ишлаб чиқариш ҳам анча ортди. Чунки заводда технология процессларининг бузилишига йўл қўйилади. Печларда ишлаш қоидасига риоя қилинмайди. Бутун йил давомида мартен цехи ўз имкониятлари даражасидан паст ишлади. Бироқ бу камчиликлар завод партия комитетини ташвишга солмади. Етакчи цехнинг иши бирор марта ҳам партия комитетида муҳокама қилинмади. Шу туфайли ҳам корхонанинг пўлат ишлаб чиқариш бўйича мажбуриятини бажара олмаганлиги ажабланарли эмас. Шаҳар партия комитети меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги масаласи билан ҳам бўш шуғулланди. Бу соҳада, айниқса, металлургия, темир-бетон буюмлари, ғишт заводлари, цемент комбинатида аҳволни яхши деб бўлмайди.

Цемент комбинатининг директори **Т. Тошпўлатов,** пахта тозалаш заводи партия ташкилотининг секретари **Н. Шпунт,** шаҳар комсомол комитетининг секретари **Ю. Юсупов** ва бошқа сўзга чиққан делегатлар шаҳар партия комитети меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга эътиборни анча кучайтирганлигини айтиб ўтдилар. Кўплаб янги магазин, ошхона, кафе, сабзавот сақлайдиган омборлар, янги маиший хизмат кўрсатиш комбинати очилди. Бироқ бу соҳада ҳам анчагина камчиликлар бор. Айниқса, цементчилар шаҳарчаси ишчи ва хизматчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш талабга жавоб бермайди.

Металлургия заводи партия комитетининг секретари **Э. Валиев** ўз сўзини коммунистларнинг партия ўқувини яхши йўлга қўйиш ва кишиларни ғоявий тарбиялаш масаласига бағишлади.

Шунингдек, конференцияда темир-бетон буюмлари заводи директори **Н. А. Гренадеров, 764-УНР** бошлиғи **М. Эйзельман,** шаҳар халқ контроли комитетининг раиси **С. И. Мокин,** шаҳар касалхонасининг бош врачи **К. Камолхўжаев,** Крупская номли мактаб директори **Н. В. Кармушин,** Фарҳод ГЭСидан **Н. Фатҳуллинов** ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Конференцияда область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов** сўзлади.

Конференция ишида область ижроия комитети раисининг ўринбосари **Г. Г. Светленко** иштирок этди.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг янги состави ва ревизия комиссияси ҳамда Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Шаҳар партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида бюро сайланди. **И. И. Маматисаев** Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари қилиб, **Ш. К. Хайруллаев, Т. Я. Воронина** ўртоқлар шаҳар партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ● ОДАМЛАР ● ВОҚЕАЛАР

МИТХО ВИЛОЯТИДА ЖАНГЛАР

ХАНОЙ, (ТАСС). Митхо вилоятида ҳаракат қилаётган Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 1967 йил декабрь ойининг ўрталарида Америка агрессорлари ва уларнинг «иттифоқчилари»га қарши жанг қилдилар. Америка агрессорлари ва уларнинг «иттифоқчилари» стратегик аҳамиятга эга бўлган 4-йўлда ҳарбий транспорт ҳаракатини тиклашга уринган эдилар. Ватанпарварлар мамлакатнинг жанубий вилоятларида жойлашган Америка ҳарбий базалари билан Сайгонни боғловчи ана шу йўлнинг баъзи бир участкаларини илгари қўлларига киритган эдилар.

10 декабрдан 16 декабргача бўлган давр ичида айниқса шиддатли жанглар авж олиб кетди. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги Озодлик агентлигининг маълумотларига асосланиб, шу давр ичида душман солдат ва офицерларидан 830 кишини, шу жумладан 320 американиклини қириб ташладилар ва ярадор қилдилар, душманнинг 9 самолёти ва вертолётини уриб туширдилар, 7 бронетранспортёрни яксон қилдилар.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ДАДИЛ ҲУЖУМИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари Американинг Жанубий Вьетнамдаги энг йирик ҳарбий ҳаво базаси бўлган Данангни ўққа тутдилар.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, ўққа тутиш натижасида Американинг денгиз пиёда солдатларидан 8 киши ўлдирилган, Жанубий Вьетнам самолётларидан 4 тасини яксон қилинган ва 8 таси шикастлантирилган, Американинг 9 самолётига зарар етказилган.

15 ВЕРТОЛЁТ ШИКАСТЛАНТИРИЛДИ

ПАРИЖ, 4 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари Дананнгдан 200 километр жанубда жойлашган Банметхуот ва Анкхе аэродромларига бугун ҳужум қилдилар.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, ана шу ҳужум натижасида Американинг 15 вертолётига шикаст етказилган.

АМЕРИКА УНИДАН ЗАҲАРЛАНМОҚДАЛАР

ТЕҲРОН. (ТАСС). Сўнгги кунларда Эрон газеталари Теҳроннинг шимоли-ғарбий районларида нон маҳсулотларидан ялпи заҳарланиш ҳоллари рўй бераётганлигидан ташвишланиб ёзмоқда. Расмий доираларнинг хабар беришича, ўтган ҳафта ичида 700 дан кўпроқ киши заҳарланган. Америка уни заҳарланиш сабабидир.

Лабораторияда ўтказилган текширишлар бу ун заҳарли қўзиқоринлар билан зарарланганлигини кўрсатди. Ҳайвонлар устида тажриба ўтказган экспертлар Америка уни едирилган моллар ҳам нобуд бўлганини айтдилар.

Текшириш материаллари Теҳрон прокуратурасига юборилди.

НАРХ-НАВО ОШИБ БОРМОҚДА

САНТЬЯГО. (ТАСС). Чили саноат ва савдо бошқармаси ун нархини 27,9 процент ва нон нархини 18,9 процент ошириш тўғрисидаги фармойишни эълон қилди. Шу муносабат билан ундан тайёрланадиган барча маҳсулотлар ва нон-булка нархлари ҳам ошади.

Маҳаллий газеталар ана шу бошқарма маълумотларига асосланиб, яқин вақт ичида сут, ёғ, гурунч ва бошқа маҳсулотларнинг нархлари ҳам яна оширилиши кутилаётганини таъкидламоқдалар. Бензин, газ, керосин нархлари ҳам кўтарилади. Бу эса шаҳар транспортида юриш қийматининг ўсишига олиб келади.

Монополиялар ўз навбатида пўлат нархини 32 процент, буғдой нархини 22,4 процент оширдилар.

КОММУНИСТЛАР — ДЕНГИЗЧИЛАР КАСАБА СОЮЗИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ЛОНДОН, 4 январь. (ТАСС). Коммунистлардан Гордон Норрис билан Рожер Вудс Англия денгизчилар Миллий касаба союзи ижроия Комитетининг аъзолари қилиб сайландилар.

ЭФИОПИЯНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

АДДИС-АБЕБА, (ТАСС). Аддис-Абебада Чехословакиянинг ёрдами билан Эфиопияда шина заводи қуриш тўғрисидаги битим имзоланди. Қурилиш қиймати 14,5 миллион доллар миқдорида белгиланди. Чехословакия 9,5 миллион доллар миқдорида қарз беради. Завод учун машина-ускуналар етказиб беради. Шунингдек маҳаллий кадрлар тайёрлайди. Қолган 5 миллион долларни Эфиопия томони ажратади.

Шина заводи 2—3 йилдан кейин ишга туширилади, деб тахмин қилинмоқда. Завод ҳар йили 60 мингта автопокришка, 45 мингта камера ишлаб чиқаради. Бу эса, Эфиопиянинг ички талабини 60 процент қондириш имконини беради.

ҚУРОЛ—ЯРОҒ ОМБОРИ ПОРТЛАДИ

НЬЮ-ЙОРК, 4 январь. (ТАСС). Денвер шаҳрининг (Колорадо штати) ғарби-шимолидаги қояли тоғлар орасида жойлашган Американинг махфий қурол-яроғ омборида кеча жуда катта портлаш бўлди.

АП агентлиги мухбирининг АҚШ армиясидаги мансабдор шахслар гапига асосланиб, бу тўғрида берган хабарида айтилишича, портлаш натижасида 8 киши госпиталга жўнатилди.

Бу қурол-яроғ омборидан одамнинг асабларини заҳарлаб палаж қилиб қўядиган моддалар ишлаб чиқариш учун фойдаланмоқда, эди.

ЯМАНДАГИ АҲВОЛ

ҚОҲИРА, 4 январь. (ТАСС). «Ал аҳром» газетасининг хабарида айтилишича, Яман Араб Республикасининг қуролли кучлари подшопарастларнинг шайкалари томонидан Сано районида қилинган ҳужумларнинг ҳаммасини қайтарганлар.

Яман Араб Республикасининг ички ишлар министри Абдулла Баракат МЕН агентлигининг мухбири билан суҳбатда, Санодаги аҳвол ҳозир осойишта бўлиб турибди, деди. Санонинг Ар-раҳоб аэропорти, деди Абдулла Баракат, граждан самолётларининг одатдаги учишлари учун очиқ бўлиб, аэродром атрофидаги тепаликлар душмандан тозаланди.

Республика қўшинлари мамлакат шимолидаги катта районларни ҳам душмандан озод қилиб, Америка ишлаб чиқарган қурол-яроғларини ўлжа қилиб олдилар. Тоиз шаҳри ва Худайдо шаҳарларини пойтахт билан боғлаб турган йўлларни Санони қуршаб олишга уринган бир тўда подшопарастлар яқинда эгаллаб олган эдилар. Энди республика қўшинлари шу йўлларни ҳам душмандан тозаладилар.

«Ал-аҳром» газетасининг Сано радиоси маълумотларига асосланиб берган хабарида айтилишича, республика армиясининг десантчи отрядлари бир қанча муваффақиятли операциялар қилиб, подшопарастларга ва ёлланган ажнабийларга катта талафот етказдилар. Уруш операцияларининг асосий юки ҳозир мана шу десантчи отрядлар зиммасига тушмоқда. Газетанинг ёзишига қараганда, Сано атрофидаги тоғларда шиддатли жанглар давом этмоқда. Республикачи қисмлар подшопарастларни қувиб бормоқда.

БАЙРУТ, 4 январь. (ТАСС). Яман Араб Республикасининг ташқи ишлар министри Ҳасан Макки Байрутдаги «Ал анвар» газетасининг мухбири билан суҳбатда айтдики, Яман Араб Республикасининг халқи ўз революцияси ғалабаларини сақлаб қолишга маҳкам бел боғлаган. Ҳукуматга қарши кучларнинг ҳамма уринишларини армия ва халқ қаттиқ зарбага учратиб, барбод қилмоқда. Саудия Арабистонидан мадад олаётган подшопарастлар ва ёлланган ажнабийлар, деб давом қилди Макки, ҳозирги вақтда ҳар қандай қилиб бўлса ҳам Санони босиб олиш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Араб мамлакатларининг Работда юксак доирада ўтказиладиган кенгаши чақирилгунча ўзларининг шу мақсадларига эришишга интилмоқдалар, шу тариқа улар сиёсий курашга киришиш ва Жанубий Яман Халқ Республикасини яккалаб қўйиш имкониятига эга бўлмоқчилар. Реакцион кучлар Санодаги ва Адандаги республикачи ҳукуматларнинг бир-бири билан муваффақиятли равишда яқинлашувидан қўрқмоқдалар, бундай яқинлашувни бутун Арабистон ярим оролидаги ўзларининг режимлари учун жиддий таҳдид деб билмоқдалар.

ҒАРБИЙ БЕРЛИНДА ҚИММАТЧИЛИК

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. (ТАСС). Ғарбий Берлин аҳолиси учун янги йил кўнгилсиз бошланди: бу ерда ялпи истеъмол қиладиган кўпгина моллар, шу жумладан сут маҳсулотлари, гўшт, сабзавот нархлари анча оширилди. Меҳмонхоналарда, ресторанларда ва сартарошхоналарда кўрсатиладиган хизмат ҳақи ҳам кўпайтирилди, газ ва электр энергия қиймати оширилди, бензин нархи ҳам ортди.

ФОТОКАЛЕЙДОСКОП. Югославиялик аквалангистлар денгиз тубида катта тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Чапдаги сурат. Ўнгдаги суратда эса, сиз Англиянинг Гарлингтон шаҳрида яшовчи 51 ёшли Лесли Смитни кўриб турибсиз. У ўзига велосипед асосига қурилган самолёт ясаб олди. Жасур конструктор рекорд қўйиш учун уч метр баландликда 1600 метр масофага учиши керак. Яқинда ана шундай уринишлардан бири муваффақиятсиз бўлиб чиқди.

ТАНЮГ—Ассошиэйтед Пресс—ТАСС фотолари.

ИРҚЧИЛАР ТАЛАФОТИ

ДОРУССАЛОМ. (ТАСС). Родезиянинг шимолидаги Замбези дарёси водийсида Африка ватанпарварлари отрядлари билан Смит ирқчи режимининг қўшинлари ўртасида яна жанглар бошланиб кетди.

Зимбабве Африка Миллий иттифоқи партияси (ЗАНУ) вакилининг Замбия пойтахти Лусакада айтишича, Зимбабве ватанпарварлари отрядлари билан бўлган жанглар вақтида Смит қўшинларига катта талафот етказилган.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„АСАБ БУЗАРЛАР"

Шундай сарлавҳа билан газетамизнинг 1967 йил 15 декабрь сонида босилган материалда Орджоникидзе районидаги «Ботаника» санаторийсида даволанаётганларнинг маданий дам олишлари учун яхши шароит яратиб берилмагани, маданий-оммавий ўйинлар, қизиқарли лекциялар ўтказилмаслиги, кутубхонанинг кўпинча берк бўлиши, ҳамда газета ва журналлар ўз вақтида келтирилмаслиги танқид қилинган эди.

Узсовпроф курортлар бошқармасининг раиси ўртоқ С. Хусанов редакцияга қуйидаги мазмунда жавоб хати юборди:

«Асаб бузарлар» сарлавҳали материал юзасидан текшириш ўтказилганда газетада кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Санаторий маъмурияти газетада танқид қилинган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан зарур тадбирлар белгилаган, беморларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш масаласи санаторий хизматчилари ўртасида мухокама қилинган ва кутубхона ҳамда алоқа бўлими ишидаги камчиликлар тугатилган. Ҳозир газета-журналлар ўз вақтида келтириб турилибди. Шунингдек, «Ташавтомаш» заводи билан «Ботаника» санаторийси оралиғида қатнайдиган автобус белгиланган график бўйича ҳаракат қилмоқда.

ОЛИЙ ЖАЗО

Агар ёдингизда бўлса, газетамизнинг 1965 йил 24 декабрь сонида «Қотил изидан» сарлавҳали материал эълон қилинган эди. Унда Татаристон АССРдан Калинин районидаги «Дамачи» совхози 2-бўлимида истиқомат қилаётган поччаси Қодирқул Бердиевникига меҳмон бўлиб келган Мария Константиновна Алдарованинг мудҳиш жинояти фош этилган эди. Мария поччасининг йиғиб қўйган пулини ўғирлаш мақсадида тунда уни болта билан чопиб ўлдиради. Шу пайт уйғониб қолган опасини ҳам, кейин Қодирқулнинг онаси Олтин холани ҳам ваҳшийларча ўлдиради. Газетхонлар биздан ана шу қотилнинг тақдири нима бўлди, деб сўрашибди.

Калинин район прокурорининг ёрдамчиси, шу жиноий иш бўйича давлат қораловчиси К. Жалиловнинг маълум қилишича М. Алдарованинг жиноий иши 1967 йил март ойида область судининг жиноий ишлар коллегиясида кўриб чиқилиб, қотил олий жазога ҳукм қилинган. Мазкур ҳукм Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва СССР Олий Совети Президиумида ҳам кўриб чиқилган ва ашаддий қотилнинг афв сўраб ёзган аризаси рад этилган. Қотил М. Алдаровага берилган олий жазо ижро этилган.

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ШУНДАЙ ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДАЛАР

№ 19

КОЛХОЗДА МЕҲМОН БЎЛИШДИ

«Н»-бўлинманинг асосий составн тез-тез саноат корхоналарига, колхозларга экскурсия уюштириб туради. Солдатлар Тошкент тўқимачилик комбинати, «Қизил тонг» фирмаси, медицина техникуми, 63-мактабда бир неча марта бўлишган. Яқинда эса «Политотдел» колхозига экскурсия уюштирилди. Ватан посбонлари мамлакатга донги кетган бу машҳур хўжаликнинг ажойиб кишилари билан суҳбатлашдилар, 16 миллат вакилларининг бир оила бўлиб яшаётганлигини кўриб ана шу бахтиёрларнинг ҳимоячилари эканликларидан ғурурландилар.

Солдатлар ишчилар ва колхозчиларнинг меҳнат зафарларидан қувониб, бунга жавобан ҳарбий ва сиёсий билимларини оширишга, ўз постларида сергак туришга ҳаракат қилмоқдалар.

БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

«Н»-бўлинманинг ашула ва рақс ансамбли томошабинларнинг катта ҳурматини қозониб келяпти. Ҳаваскор солдатларнинг концерт программалари ҳамиша жангчилар ўртасида катта қизиқиш туғдиради. Айниқса ансамблнинг ўзбек группаси кўрсатган томошалар ҳаммага манзур бўлмоқда. Бу группага коммунист, старшина Икром Бўронов бошчилик қилади. Дилбар Тагированинг ажойиб рақслари солдатларни ўзига ром этади. С. Шоломов доирада ижро этган турли куйлари, Обидов, Тошканбоевлар миллий рақсларини ҳамма қизиқиш билан томоша қилади.

Ефрейтор Ҳамидовни алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Чунки у хор группасини ташкил этишда ташаббус кўрсатганлардан бири. Ҳаваскор санъаткор ана шу группага бошчилик ҳам қилиб келяпти.

Ашула ва рақс ансамбли Туркистон Ҳарбий округининг кўпгина бўлинмаларида, Ўрта Осиё республикалари шаҳарларида бўлиб, кўплаб томошалар кўрсатди. Ҳаваскорлар Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллигига атаб катта программада концерт тайёрладилар. Ансамблнинг кўпгина аъзолари командирликнинг ташаккурномаларига сазовор бўлишган.

ТЎРТЛИКЛАР

Уммонлар йўлида қоя бўлмаса,
Этар эди балки ҳаётни
поймол.
Инсонда қоядай метин ирода
Бўлмаса номи ҳам бўларди
увол.

* * *

Севги дилда уйғотар бўрон,
Дилга оташ йўллайди фироқ.
Бардош берар фироққа юрак.
Сендан қанча бўлсам-да йироқ.

Мухтор РАЗЗОҚОВ,
солдат.
Олмаота шаҳри.

ТОНГДА САКРАШ

АЪЛОЧИ АЛОҚАЧИ

Ҳарбий хизматчиларнинг кун тартибида солдатлар учун алоҳида вақт ҳам ажратилган. Бу минутларни солдатлар ўз истагига кўра турли юмуш билан ўтказадилар. Бири ота-онаси, қариндошларига хат ёзса, бошқалар бадиий китоб ўқийди, шахмат тахтаси устида мусобақалашади, теннис ўйнайди.

Дам олиш хонаси бурчагида давра ясаб қўшиқ айтаётган солдатларнинг майин овози орасида морзянканинг узун-қисқа товушлари қулоғимга чалинарди. Дам олиш ўрнига ким машғулот ўтказаётганкин? Радиотелеграф хонасига кирдим. Бу ерда старший сержант Владимир Хроменков ва оддий солдат Азирбой Эркиновга кўзим тушди. Азирбой аппарат тутқичини ушлаб уни узун-қисқа босар, Владимир эса дўстининг ҳаракатини кузатарди. Уларга халақит бермай бироз кутиб турдим. Сўнгра машқ тугагач, уларга яқинлашдим.

— Дам олмай нима қилаяпсизлар?

— Машқ ўтказаяпмиз, — деди Эркинов, — дўстимдан илтимос қилган эдим, йўқ демай ўргатаяпти.

— 16 группани хатосиз эфирга узата олди, — суҳбатга қўшилди Владимир. — Агар ўз устида ишласа Азирбой жуда яхши алоқачи бўлади.

Азирбой ҳарбий хизматга келгунча колхозда тракторчи бўлиб ишлаган. Бу йигитнинг техникага ихлоси мактабда ўқиб юрган чоғларидаёқ бошланган. Аввалига у мактабдаги радиотехника тўгарагида қатнашган. Мактабни эса етуклик аттестати билан бирга тракторчи гувоҳномасини олиш билан бирга тугатди.

Ватан олдидаги бурчини адо этиш учун хизматга келган куниёқ командирларига алоқачи бўлиш ниятида эканлигини айтди. Радиотелеграф хонасига кириб турли приборларни, аппаратларни, кўзни қамаштирувчи электр симларни кўриб ўзини йўқотиб қўйди. Буларнинг ҳаммасини ўргана олмасам керак, деб чўчиди. Бошқа бўлинмага ўтсаммикан, ҳаёлидан ўтказди у. 2-класс мутахассиси, сержант Владимир Елисеев ҳикоясидан кейин Азирбой ўзини тутиб олди.

А. Эркинов бутун фикри-зикрини бир ерга қўйиб, радиостанция ва телеграф аппаратлари тузилишини ўргана бошлади. Лекин блокларнинг ишлаши, электр занжирлари схемасини ўзлаштириб олиш жуда қийин бўлди. Бунинг устига узелларни аниқлаш ва радиостанция деталларини жой-жойига қўйишда бироз қийналди.

Старший сержант В. Хроменков ёрдам қўлини чўзди. Бўш вақтларида ҳам Азирбой ёнидан кетмади. Аввалига ўзи аппарат билан қандай муомалада бўлишни кўрсатди. Кейин дўстини буни такрорлашга ундади. Хатоларини йўл-йўлакай тузатиб борди.

Азирбой алоқа аппаратларини қанчалик ўзлаштира боргани сари бу касбга шунчалик меҳри ортиб борди. Билмаганини дўстларидан, командирдан сўраб ўрганди. Машғулотларнинг бирида радио аппаратнинг қисмлари ва ишлаш принциплари ҳақида Азирбой аъло баҳо олди.

Кўп ўтмай, А. Эркинов қисмда энг яхши алоқачилар қаторидан ўрин олди. Кечаги шогирд бугун устоз. Алоқачи бўлиш истаги туғилган солдатларга Азирбой устозлик қилаяпти.

Яқинда биринчи йил хизмат қилаётган солдатларнинг машғулотида бўлдим. Старший сержант В. Хроменков билан оддий солдат А. Эркинов суҳбатлашаётгани устидан чиқдим. Устоз ва шогирд синфга кириб кетишди.

С. УРСОВ,
старший лейтенант.

СОЛДАТ ЮМОРИ

«НОМАЪЛУМ» ФИЗИК

— Менга қара, Эркин, бу кроссвордда таниқли физикнинг фамилиясини айтиш керак экан. Сен уни биласанми?

— Йўқ, билмайман. Сен-чи?

— Мен ҳам.

— Унда қанақасига таниқли бўлади?

«ЭЪТИҚОДЛИ» СТАРШИНА

— Бизнинг старшина, диндор экан.

— Нега шундай деб ўйлайсан?

— Менинг тумбочкамга қараган эди, бу ерга ажина ин қўйиб кетибди-ку,— деди. Ўзингга маълумки, жин-ажиналар—диний уйдирма.

ОТПУСКАГА—ОЙГА!

— Оддий солдат Бозорбоев, қисқа муддатли отпуска берсак қаерга боришни хоҳлардингиз?

— Ойга! У ерда, сутка узоқроқ деб эшитаман.

ПОМИРДА

ҚОРАҚУМ чўлларидан Помирга боришга тўғри келди. Солдатлар командирнинг буйруғи билан шинель, қулоқчин, қўлқопларни олишар экан, бир-бирларига ҳазиллашишар эди.

— Ғамлаб ол, яна совуқда қотиб қолмагин.

— Сен у ерда бўлмагансанда, бурнинг билан қулоғинг учиб кетмаса бўлгани.

Помирда айни қиш чоғи. Гоҳо-гоҳо бўлиб турадиган бўронлар кўз очирганн қўймайди. Бу қийинчиликларга мардонавор бардош берган солдатлар ўз постларида сергаклик билан туришибди. Улар Ватан олдидаги бурчларини шараф билан адо этишмоқда.

— Бизда алоқачилар бўлинмаси илғорлардан ҳисобланади. Уларга коммунист старший сержант Абдусамад Фаттохов командирлик қилади, — дейди старший лейтенант В. Чекухин.

Кўп ўтмай мен бу бўлинманинг асосий составн билан учрашдим. Йигитлар ҳозиргина жанговар навбатчиликдан қайтиб келишган эди. Баланд бўйли қоракўз, старший сержант билан танишар эканмиз, унинг келишган қадди-қоматига қараб ҳавасим келди. Журналист эмасманми, дарҳол суриштира кетдим. Бу йигит хизматга келгунча «Ташгоргаз» конторасида старший мастер бўлиб ишларкан. Коммунистик меҳнат зарбдори бўлган А. Фаттохов кўпчилик ҳурматини қозонган. Мана, бу ерда ҳам Абдусамад тенгқурларига ўқишда ва хизматда намуна бўлаётир. Бугун эса у қўли остидаги йигитлар билан командирликнинг топшириғини муваффақиятли адо этди. Мураккаб тоғ шароитида хизматни намунали адо этаётган алоқачилар бўлинмаси бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

Абдусамад Фаттохов Помирда хизмат қилаётганига икки йилдан ошди. Абжир ва ҳар нарсага қизиқувчи бу йигит тоғ об-ҳавосига тезда кўникиб кетди. Ўз командири В. Чекухин ёрдамида биринчи класс радио алоқачи бўлди. Электромеханика, планшетчи, ҳисобловчи ва ёзиб олувчи касбларини эгаллади.

Старший сержант А. Фаттохов қўл остидаги солдатларнинг маҳорати ошишига моҳирлик билан бошчилик қилмоқда. Тошкент авиация заводининг собиқ ишчиси ефрейтор Фозил Маҳкамов ўз командири ҳақида фахр билан сўзлайди. Фозил қисқа вақт ичида радиостанция қисмларини мукаммал ўзлаштириб олди, узатиш ва қабул қилишни тез ва бехато бажармоқда. Ф. Маҳкамовнинг орзуси биринчи класс алоқачиси бўлишдир. Бунинг учун у ўз командири билан тинмай изланмоқда, маҳоратини оширмоқда.

А. Фаттохов оддий алоқачилар Димитрий Бубнов, Анатолий Стихерев ва Борис Поповларни ҳам аълочилар сафига олиб чиқди. Бу йигитлар хизматининг биринчи йилидаёқ иккинчи класс мутахассиси бўлиб олишди. Бу катта ютуқдир.

Коммунист А. Фаттохов командирлик қилаётган алоқачилар бўлинмаси «аълочи бўлинма» деб эълон қилинган. Командирнинг ўзи қимматбаҳо совға ҳамда «Совет Армиясининг аълочиси» значоги билан тақдирланган. Ефрейтор Фозил Маҳкамов ўз ҳамшаҳари ва дўсти, командиридан орқада қолишни истамайди, ундан ўрганади. Фозил ва яна тўрт энг яхши алоқачи Совет Армиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишмоқда. Бу алоқачилар барча топшириқларни аъло даражада бажараётганликлари учун командирликнинг ташаккурига сазовор бўлишди, совғалар билан тақдирланишди, «Совет Армияси аълочиси» значогини олишди.

Д. ПИСЛЯКОВ,
подполковник.

ҚЎЛЛАР

Қўй, ҳеч камситмагин сен бу қўлларни,
Бармоқлари йўқ, деб қилмагин таъна.
Бу қўллар пок этган бизнинг йўлларни
Урушга, бу қўллар билсанг, айбнома.
Бу қўллар қийратган ёвуз душманни,
Рейхстаг устига қадаган байроқ.
Бу қўл бунёд этган не-не гулшанни,

Эзгулик йўлида бўлган нақ маёқ.
Жанглар долғасига тутган кўксини,
Бундан фахрланмай, нега ўксинсин!
Асло камситмагин сен бу қўлларни,
Бу қўллар пок этган бизнинг йўлларни.

Кенжа ҲАМРОЕВ.

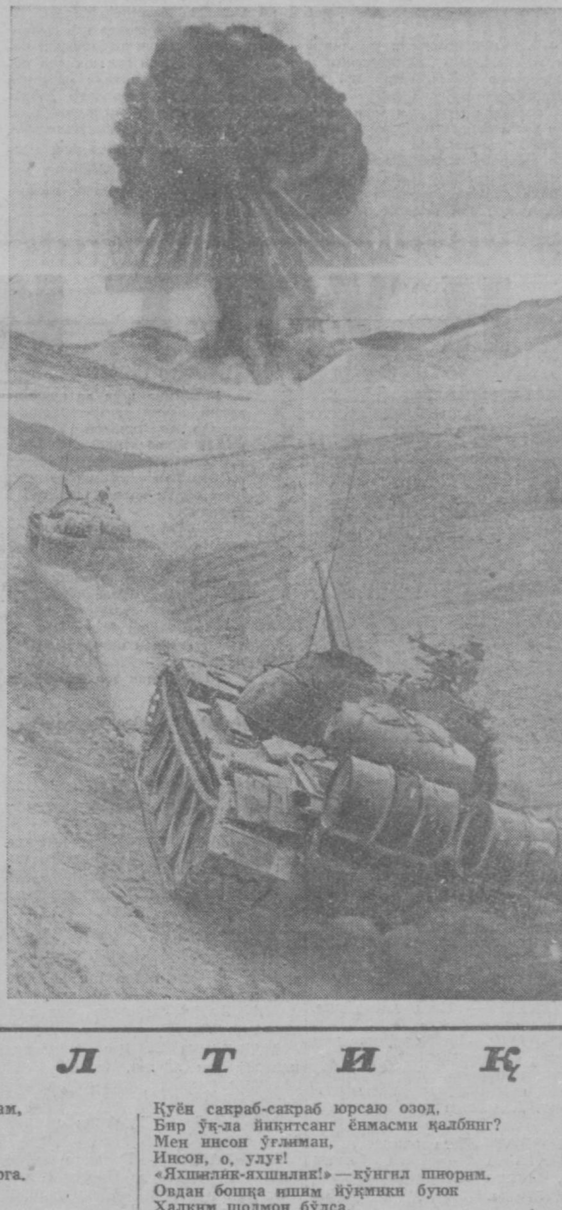

ТАНКЧИЛАР взводи жанговар топшириқни бажариш учун белгиланган позицияга йўл олаётганида бомба портлади. Нима қилиш керак? Танкчилар буни ўйлаб ўтиришмади. Дарҳол машиналарни тўхтатишди. Ҳимоя қилувчи никобларни кийиб, машғулотда олган билимлари асосида иш тутишди.

Машқ аъло даражада бажарилди.

В. Дубровченко фотолари.

СУРАТЛАРДА (чапда): Жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари, бўлинма командири, комсомол аъзоси младший сержант Т. Рамазонов ва оддий солдат Г. Ильинлар машғулот пайтида. (Ўнгда). Артиллерия разведкачилари кузатиш пунктида. Аълочи жангчи Тоҳир Ҳасанов (олдинда) кузатиш аппарати орқали «душман» қанча узоқда эканлигини аниқламоқда.

МИЛТИҚ

Баъзан кўзим тушар дўконга кирсам,
Яккатиғ,
қўштиғли зил милтиқларга,
Узоқ тикиламан қотгандай энсам,
Балки, керак ҳамдир кўп нитиқларга.
Лекин мен ололмайман,
Олмайман ҳеч он.
Шусиз ов бўлмаса, майли, бўлмасин.
Дейман:
Ер юзида борки ҳар бир жон,
Бевақт,
беандиша ўқдан ўлмасин,
Ҳаётга ноумид келарми ҳеч зот?
Яшашнинг лаззатин ким билмайди, ким?

Қуён сакраб-сакраб юрсаю озод,
Бир ўқ-ла йиқитсанг ёнмасми қалбинг?
Мен инсон ўғлиман,
Инсон, о, улуғ!
«Яхшилик-яхшилик!»—кўнгил шиорим.
Овдан бошқа ишим йўқмики буюк
Халқим шодмон бўлса,
Унса диёрим?
Мени айбламанг, овчи ўртоқлар,
Шунчаки, бу юрак истагим, холос.
Завол кўрмасайди, ҳатто, яироқлар—
Милтиқлар бўларди музейларга хос.

Расулжон ЮНУСАЛИЕВ.

„КОСМОС-184“ ЕР АТРОФИНИ МИНГ МАРТА АЙЛАНИБ ЧИҚДИ

1967 йил 25 октябрда учирилган янги совет об-ҳаво йўлдоши — «Космос-184» Ер атрофини минг марта айланиб чиқди. Бу йўлдош об-ҳаво қандай бўлишини олдиндан айтиб берувчи «Метеор» совет космик хизмати экспериментал системасига киради. Шу система ёрдамида 600 километр чамаси баландликда Ер атмосферасининг фаолияти ғоят кенг миқёсда ўрганилади.

Об-ҳаво қандай бўлишини олдиндан айтиб берувчи бу янги йўлдош ўз ўтмишдошлари — «Космос-122», «Космос-144» ва «Космос-156» йўлдошлари сингари довуллар, пўртаналар ва атмосферада рўй берадиган бошқа бир қанча ходисалар тўғрисида олдиндан маълумот бериб туради. Телекамералар ёрдамида планетанинг кундузги томони узлуксиз фотосуратга олиб турилади. Бундан ташқари йўлдошга Ернинг ҳам кундузги ва ҳам тунги томонларидаги об-ҳаво манзарасини қайд қилиш имконини берувчи инфрақизил нур билан ишловчи аппаратлар ўрнатилган. Ернинг коинотга чиқарувчи ўз иссиқлик оқими ва унинг юзидан акс этган қуёш энергияси ҳам қайд қилиб борилади.

Совет об-ҳаво йўлдошлари ичига ўрнатилган телевизион аппаратларнинг ечим қобилияти шу қадар юксакки, бу нарса космосда туриб, қутб районларидаги музларнинг аҳволини мунтазам кузатиб бориш имконини беради. Ўтган йил ёзда «Космос-144» ва «Космос-156» йўлдошлари кемаларни Шимолий денгиз йўлидан ўтказишга ёрдам берди. Ҳозир планетанинг Жанубий қутб области — Антарктидадаги об-ҳаво ва музларнинг аҳволини кузатишда «Космос-184» дан муваффақиятли суратда фойдаланилмоқда.

«Космос-184» ёрдамида Антарктида об-ҳавосининг ўзига хос хусусиятларидан бирини биринчи марта аниқ белгилаш мумкин бўлди. Антарктидага бориб келган қутбчилар ва метеорологлар бу қитъанинг муз совути тепасида ҳеч қачон булут пайдо бўлганини кўрган эмаслар. Шунинг учун ҳам ҳамма Антарктида доимо офтоб порлаб турган бир район бўлиб, соҳилга ёққан қорни «оқ материк»нинг марказий областларига шамол учириб келади, деган фикрда эди. «Космос-184» йўлдошидан олинган илмий маълумотларни анализ қилиш натижасида Ер шарининг кам ўрганилган мана шу районида ҳам об-ҳаво булутли келишини биринчи марта ишончли тарзда аниқлаш мумкин бўлди. «Космос-184» йўлдоши Ер атрофини 816-марта айланиб чиқаётганида (1967 йил 19 декабрга ўтар кечаси) Антарктиданинг қор билан қопланган текислиги тепасида ҳатто циклон бўлиб турганлигини қайд қилди. Об-ҳавони ўрганувчи янги йўлдош орбитасидан олинган фотографияларни ўрганиш материкдаги музларнинг чегарасини аниқлашга, Антарктида атрофидаги денгизларнинг муз қопламн ҳолатини аниқлашга имкон беради.

Атмосферанинг қай ҳолатда эканлиги тўғрисида «Космос-184» дан олинаётган доимий ахборотдан СССРдаги об-ҳаво маълумотларини аниқлашда оператив суратда фойдаланилади, кўпгина чет мамлакатларнинг синоптикларига хабар қилинади.

Янги об-ҳаво йўлдоши — «Космос-184» Ер атрофида айланиб юрибди. Унинг «Акаси» — «Космос-144» (Бу йўлдош 1967 йил 28 февралда учирилган эди) Ер атрофини салкам беш минг марта айланиб чиқди.

3 январда «Космос-144» йўлдоши Ер атрофини 4.589-марта айланиб чиқаётган вақтда Тинч океанининг жанубий қисмида учта катта булут туркумини қайд қилди. Булар бир-биридан минг километр масофадаги совуқ ҳавонинг уч фронтида турар эди.

«Космос-184» 3 январда Ер атрофини навбатдаги айланиб чиқиш вақтида Ўрта Волга бўйи билан Уралдан Антарктидагача бўлган қисмдаги атмосферанинг ҳолатини суратга олди. Мамлакатнинг Европа қисми — булутли, бу ердан циклон ўтаётган эди. Ўрта Осиёда ва Ҳиндистоннинг шимолий қисмида ҳаво очиқ ва иссиқ эди. Экваторда момақалдироқ, Антарктидада эса кучли циклон бўлаётган эди.

Д. ДМИТРИЕВ,
(ТАСС мухбири)
Москва шаҳри.

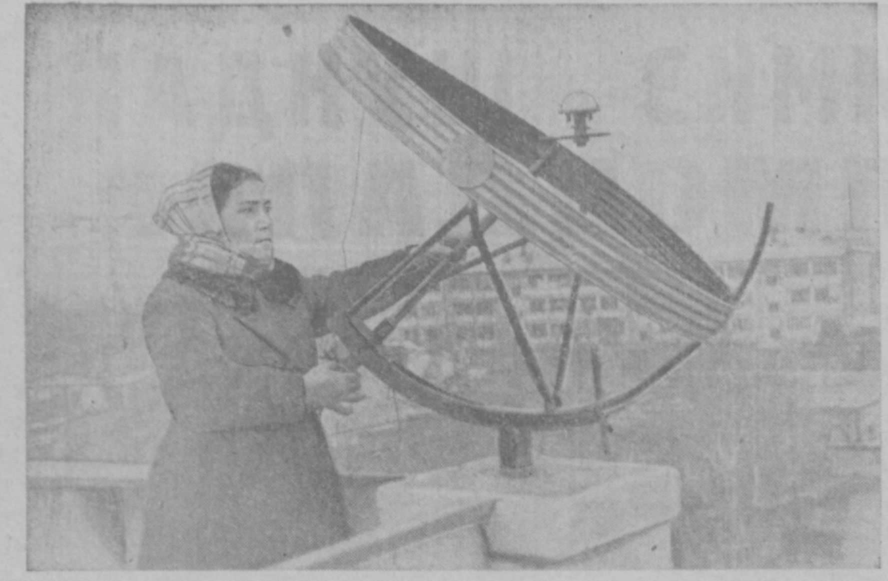

Тошкент метеорология станцияси ташкил этилганига 100 йил тўлди. Ҳарбий топографлар томонидан асос солинган бу станция ўша кезлари икки-уч приборлардан иборат бўлиб, эндиликда ҳозирги замон асбоб-ускуналари билан таъминланган йирик институтга айланган. Суратда: институтнинг техник кузатувчиси М. Исмоилова иш устида.

А. Акопов фотоси.

ДОНОЛАР САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА

● Ҳаракатсиз ва жисмоний меҳнат қилмасдан туриб қадалиб ўтириб, ақлий меҳнат қилиш оғир бир кулфатдир.

А. ТОЛСТОЙ.

● Семиз одамларнинг 69 проценти 60 ёшгача яшаса, бу ёшгача озғин одамларнинг 90 проценти яшайди.

М. КОНЧАЛОВСКИЙ.

● Қуёш тушган ҳовлига шифокор кирмайди.

ШАРҚ ХАЛҚЛАРИ МАҚОЛИ.

● Олма истеъмол қилган онлага шифокор кирмайди.

ИНГЛИЗ МАҚОЛИ.

● Узоқ пушаймонликдан холи бўлишни истасанг, кўнглинг хоҳиши билан иш қилма.

Нуширавон ОДИЛ.

● Яхшига узоқ умр тилайди одам,
Ёмоннинг ўлимин истайди олам.

Носир ХИСРАВ.

● Соғлигинг қадрин билгин
Хаста бўлмасдан бурун,
Хасталик шукрин қилгин,
Токи сўлмасдан бурун.

МАХТУМҚУЛИ.

● Гарчи, спиртли ичимлик оз миқдорда истеъмол қилинса ҳам бахтли фикрларни таг-томири билан кесиб юборади.

Г. ГЕЛЬМГОЛЕЦ.

● Мастга ёруғ кўча ҳам қоронғу.

К. УШИНСКИЙ.

● Қон босими билан оғриган беморлар ва уларга мойиллиги бўлган кишилар учун қайнатилган гўшт ва балиқ тавсия қилинади.

В. СОКОЛОВСКИЙ.

● Олти аломат кишининг юзини ўзгартади: кутилмаган шодлик, бирдан келган ғам, қаҳр-ғазаб, уйқу, мастлик ва қарилик.

КАЙНОВУС.

«Средазтрансстрой»га қарашли 182-қурилиш-монтаж поездининг ишчилари Чилонзорнинг Муқимий кўчасидан Собир Раҳимов станцияси томон янги трамвай линиясини ёткизишяпти. Бу йўлда трамвайлар баҳордан қатнай бошлайди. Суратда: трамвай изи қурилиши участкаларидан бирида.

М. Нуриддинов фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

МАЪРИФАТ ЙЎЛИДА

Негадир кейинги пайтда доимий комиссия фаолияти бўшашиб кетди. Бу умумий ишга ҳам салбий таъсир эта бошлади. Шу зайлда иш тутилса, маориф ишларида бурилиш ясаш қийин. Нима қилиш керак?

Қорасув қишлоқ совети ўз йиғилишида бу масалани атрофлича кўриб чиқди. «Доимий комиссия раисини ўзгартириш керак», деган қарорга келинди.

Хўш, кимни раис қилиб сайласак экан? Ана шу савол туғилганда депутатлар бир оғиздан Маъмур ака Қулумбетовнинг номини айтишди.

Дастлаб, Маъмур ака бу муҳим ишни уддалай олармиканман, деб чўчиди.

— Доимий комиссия фаолиятини жонлантириб юборишингизга ишончимиз комил, — дейишди депутатлар. — Ахир, сиз халқ маорифи соҳасида бугундан ёки кечадан бери ишлаётганингиз йўқ-ку! Мактаб директори бўлгансиз. Кўп тажриба тўплагансиз.

Шундай қилиб, халқ маорифи бўйича доимий комиссия раислигига тажрибали педагог Маъмур ака Қулумбетов сайланди. У дадил ишга киришди. Активлар билан бамаслаҳат иш тутди. Мактаб директорлари билан суҳбатлашди. Район халқ маорифи бўлими раҳбарлари маслаҳати асосида иш кўрди.

Ўша кезлари қишлоқ совети территориясидаги бир қатор мактабларда ўқув-тарбия ишлари кўнгилдагидек эмас эди. Доимий комиссия ишни ана шундан бошлади.

Қўшни мактабларда янги устахоналар ва лабораториялар қурилди. Керакли асбоб-ускуналар билан таъминланди. Бу эса ўқувчиларга политехник таълим беришни яхшилаш имконини берди.

Чиндан ҳам Маъмур ака Қулумбетов ташкилотчи ва жонкуяр педагоглардан. Уни гоҳ қишлоқ советида, гоҳ район халқ маорифи бўлимида, гоҳ ота-оналар даврасида учратасиз. У қаерда бўлмасин, ким билан суҳбатлашмасин, кишиларга ўзининг фойдали маслаҳатларини беради. Айниқса, маориф масалаларида унинг амалий ёрдами катта бўлаяпти.

Район марказидаги мактабда давомат пасайиб кетди. Шунда: «Аҳвол ўзгармаса керак. Яхшиси мактаб директори ҳисоботини доимий комиссия йиғилиши муҳокамасига қўйсак», — деган фикр ўртага ташланди. Лекин, Маъмур ака ўртоқларнинг бу фикрига қўшилмади.

— Мактабда аҳвол ёмонликка-ку ёмон-а, — ётиғи билан тушунтирди у, — аммо, буни йиғилиш ўтказиш билан тузатиб бўлармикан. Менимча, камчиликларни йўл-йўлакай ҳал қилиш керак. Аввал, мактаб педагогик коллективи билан маслаҳатлашиб кўрайлик-чи, улар нима дейишар экан...

Доимий комиссия аъзолари раиснинг бу фикрини қўллаб-қувватлашди. Маъмур ака бошлиқ комиссия тузилди. Улар мактабга бориб, аҳвол билан яқиндан танишишди.

Комиссия аъзолари «мактабда ўқитувчилар маҳоратини ошириш бўйича машғулотлар ўтказиш лозим» деган фикрга келадилар. Бу тадбир тезда ўзининг ижобий натижасини берди.

Халқ маорифи бўйича доимий комиссия шундай тадбиркорлик билан иш кўрмоқда. Шунинг учун ҳам ҳозир қишлоқ Совети территориясидаги ҳамма мактаблар тўла ўзлаштиришга эришмоқдалар.

Доимий комиссия ташаббуси билан «Ёш педагоглар билан ишлаш», «Меҳнат таълими», «Синф раҳбарининг вазифаси» деган темаларда жойларда кўчма лекторийлар ташкил этилди. Комиссиянинг бу ибратли ишини район халқ маорифи бўлими маъқуллади.

Уз касбининг моҳир устаси бўлган Маъмур ака Қулумбетов директорлик қилаётган 32-саккиз йиллик мактаб ҳам Урта Чирчиқ районидаги энг намунали билим ўчоқларидан бири. Ёш авлодга таълим-тарбия беришда катта тажриба тўплаган жонкуяр педагог бу ерда ҳам тадбиркорлик билан иш кўрмоқда. Методик бирлашмалар фаолияти ҳам намунали йўлга қўйилган. Педагогик коллектив республика ўқитувчиларининг съездини синфларда тўла ўзлаштириш билан кутиб олишга аҳд қилган.

Коммунист Маъмур Қулумбетов қарийб 32 йилдан бери халқ маорифи соҳасида ишлаб келмоқда. У 1937 йилдан бери узлуксиз мактаб директори.

Бу давр ичида жуда кўп муносиб кадрларни тайёрлаб вояга етказди. Тошкент Давлат педагогика институти кафедра мудири, тарих фанлари кандидати Р. Норжигитов, Карл Маркс номли колхоз раиси Т. Орипов, Киров номли совхознинг бош агрономи Р. Раҳимов ва бошқалар уни ҳақли равишда ўз устозлари деб биладилар.

Маъмур ака 50 ёшга тўлди. Ёш авлодга пухта таълим-тарбия бериш йўлида ҳормай-толмай ишлайди. Ёш педагоглар унинг бой тажрибасидан ҳали кўп баҳраманд бўладилар.

А. АЛИЕВ.

РЕСПУБЛИКА ЎҚИТУВЧИЛАР СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

КУЛГИ ОШИҒИ

Халқимиз шўх ва қувноқ куй, ашулаларни, сатира ва юморларни, аския ва интермедияларни севади, бажонидил эшитади ва кўради. Ана шундай асарларни яратиш учун кўп изланиш, ижод қилиш талаб этилади. Саҳна ва матбуотда, радио ва телевиденияда кўрсатилаётган бундай асарларнинг анчагина кекса ва ёш авторлари бор. Жамолиддин Асомиддинов бу соҳада кўпдан бери муваффақият билан қалам тебратиб келаётган сермаҳсул ижодкорлардан биридир.

— Мен ҳаммавақт одамлар юзида табассум бўлишини истайман, — дейди Жамолиддин ака, — агар шу ишга кичик бир ҳисса қўша олсам ўзимни бахтиёр ҳисоблардим.

Жамолиддин Асомиддинов (Алп Жамол) ижод йўлини эслайди. 1941 йилда у Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Пушкин номли тил ва адабиёт институтининг ходими бўлиб ишлаб юрган пайтда севимли бахши Фозил Йўлдош ҳузурига боради ва уч йил давомида унинг оғзидан қатор халқ достонларини ёзиб олишда астойдил ишлайди.

1954 йилдан бошлаб Жамолиддин Асомиддинов шеърлар, айниқса ҳажвий шеърлар, кичик ҳажмдаги пьесалар ёза бошлайди. Ҳозирги пайтда унинг қатор пьесалари халқ ва область театрларида муваффақиятли қўйилмоқда.

Жамолиддин ака 1964 йилда «Тоштешар» номли музикали комедия ёзди. У ўша йили Каттақўрғон театрида саҳналаштирилди. Ҳозирги пайтда «Тоштешар» Сурхондарё, Самарқанд, Хоразм ва Фарғона область театрларида ҳам намойиш қилиниб, томошабинлар томонидан яхши қабул қилинмоқда.

Яқинда Ж. Асомиддинов «Жаноби инсон» номли пьесасини ёзиб тугатди. Унинг область, республика газета, журналларида ҳажвий шеърлари, интермедиялари тез-тез босилиб туради.

Биз қувноқ кулгилар ижодкори, ўсиб келаётган драматург, меҳнатсевар Жамолиддин Асомиддиновга эллик ёшга тўлган кунида унга яна ҳам бардамлик, ижодий маҳорат, катта муваффақиятлар тилаймиз.

Қуйида Жамолиддин Асомиддинов қаламига мансуб интермедияни босаётирмиз.

ТУҲФАТ ЎРНИДА

ИЛИНДИ

(Ичкари уйдан эр-хотин жанжаллашиб, ҳовлига чиқади)

МАЪДАЛИ — Сендақанги хотин дастидан ўлиб бўлдим! Мана энди қараб тур, ҳозироқ кўчага чиқаман, «дод» соламан. «Эй ҳалойиқ, Маъдали девкор ўлибди, деб эшитсаларинг хотини дастидан ўлган», деб айтинглар дейман. Бундан ортиқ чидаш мумкин эмас!

РИСОЛАТ — Нега додлайсиз, кап-катта одам.

МАЪДАЛИ — Ҳа ўз уйимда ҳам додлашга қўймайсанми? Урай десам суд, прокурор, жамоатчилик турибди, сўкай десам ўн беш суткa нақд. Додлашга ҳам қўрқайми энди?

РИСОЛАТ — Нега ахир...

МАЪДАЛИ — Нега бўлмаса ўзинг, «ишга киринг-ишга киринг», деб қистайверасан мени, хўш?!

(Жанжалнинг устига ўғли Маҳмуд кириб қолади).

Ана ўғлим ишлаяпти. Ўзинг ишлаяпсан! Рўзғоримиз буд-бадастир! Яна нима керак сенга, айтчи-а? Уззукун мени тергайсан!

РИСОЛАТ — Тергайман, ялқов!

МАҲМУД — Нима гап ўзи?

МАЪДАЛИ — Жон ҳиқилдоққа келди, ўғлим. Сенга битта васиятим бор. Агар мен ўлиб-нетиб қолсам қабримнинг тошига, «хотинининг жабридан навқирон ўлган йигит», деб ёзиб қўй! Ойинг омон бўлса, ахир мени бир кунмас бир кун ўлдиради.

МАҲМУД — Тушунтиринг, нима гап, дада?

МАЪДАЛИ — «Ишга кир-ишга кир». Ҳа, майли кирсам кирай, деб битта қулинг ўргилсин ишни топиб келсам, «бу иш иш эмас, ундай, мундай» дейди. Ҳукуматнинг иши бўлганидан кейин ҳаммаси бир ишда!

РИСОЛАТ — Уялинг, давангидай бўлиб ўша ишни иш деб ўлтирсангиз.

МАҲМУД — Қанақа иш эди, дада?

МАЪДАЛИ — Иш бўлганда қантдай иш эди-да, ўғлим. Илёс полвонга учинчи ўринбосар бўлиб кирмоқчи эдим.

МАҲМУД — У киши қандай вазифадалар?

МАЪДАЛИ — Болалар боғчасида бош қоровул. Бир кун ишлаб, уч кун бўш. Менинг яқин дўстим, танийсан-а?

МАҲМУД — Ҳа, танийман, норинхўр ошнангиз-да?

МАЪДАЛИ — Уни танимайдиган зот йўқ. Илёс полвон деса тўққиз даҳанинг ҳаммаси танийди.

МАҲМУД — Полвон-полвон дейишади-ю, аммо кураш тушганларини эшитган эмасман.

МАЪДАЛИ — Полвонликка полвон. У яқинда яна бир иш кўрсатди. Азим зўр билан бас ўйнаб, уч кило гуручнинг ошини бир ўзи пок-покиза еб, ёғини ичиб қўйди, азамат. Тоши ҳам бир юз ўттизтадан кам эмас. Бироқ курашга йўқ.

РИСОЛАТ — «Нонингни туя қилиб бераман», дейдиганлардан-да, ўғлим.

МАЪДАЛИ — Гапга суқулмай тур. У сен айтган одамдан бўлса, аллақачон ишдан бўшатиб юборарди. Яқинда склад мудири билан айтишиб қолиб, забти тез йигит-да, сиркаси сув кўтармайди — бўшайман деган экан: «Сиз кетсангиз болалардан қолган овқатлар исроф бўлади», деб боғчанинг мудираси бўшатмабди.

МАҲМУД — **(Кинояли кулимсираб).** Тузук, унинг сменасида овқат исроф бўлмас экан, сизнинг сменангизда қандай бўлади?

МАЪДАЛИ — Ундан ташвишланма ўғлим, полвон овқат вақтида ҳамма вақт боғчада бўлади.

МАҲМУД — Энди сиз ҳам ўша боғчага кириб полвоннинг ишига ёрдамлашсам дейсизми?

МАЪДАЛИ — Нима қилай, қоровулчиликдан бошқа ишга тобим йўқ.

МАҲМУД — Хўп, мақсад қоровулчилик бўлса, мен ишлаётган заводга боринг, охранник бўлиб кирасиз.

МАЪДАЛИ — Милтиқ ушлаб турадиган бўлибми?

МАҲМУД — Ҳа.

МАЪДАЛИ — Ухлайдиган жойи қанақа?

МАҲМУД — Ухламайсиз-да. Иш куни етти соат, навбатчи келгач, смена топширасиз.

РИСОЛАТ — Ҳа, ана шунга киринг, маоши сиз топган ишга қараганда уч баравар кўп.

МАЪДАЛИ — **(Бош чайқаб).** Гап маошда эмас, бу иш менга тўғри келмайди.

МАҲМУД — Нега?

МАЪДАЛИ — Негаки, унақа ишдан бир кун туриб уч кун, ёки тўрт кун бўш юрадиган иш яхши. Аммо, лекин аслини олиб қараганда, унақа ишни ҳам менга ҳожати йўқ. Мен бўлмасам маҳалладаги ишларни ким қилади. Ҳамма иш ўлда-жўлда бўлиб, олти кунда пачаваси чиқади.

МАҲМУД — Маҳалла иши билан сизнинг нима ишингиз бор, маҳалла комитети-чи?

МАЪДАЛИ — Қизиқ гапни гапирасан-да, маҳалла комитети тўй-ҳашамда бел боғлаб тура оладими? Ошни ейди, кетади. Минг-минг одамга етадиган дош қозоннинг ошига сабзини ким тўғратади. Сени дадангми?! Ўчоқни ким ковлатади?! Ўн саккиз маҳаллага ош хати тарқатиш, ундан ташқари бутун келган одамни кутиб олиб кузатиш ва ҳоказолар. Мана, шу ишларнинг ҳаммаси менинг зиммамда.

РИСОЛАТ — Дадангнинг гапини эшитдингми ўғлим? Фабрикадагилар сўрайди: «Эрингиз қаерда ишлайдилар» деб. Бу ёғи қўни-қўшни. Биргина сени тирик етим қилмай деб, шу даданг билан ўтдим.

МАЪДАЛИ — Ановини қаранг. астағфуруллo! Мен унга айтадиган гапни у менга айтяпти. Мен-ку битта ўғлим тирик етим бўлмасин деб, сен билан умр-муроса қилиб келаяпман.

МАҲМУД — Ойимнинг гаплари тўғри-да, дада, мен ҳам эл-юртдан номус қиламан.

МАЪДАЛИ — Ия, ҳали сен ҳам ойингнинг гапини гап дейдиган бўп қолдингми? **(Эшикдан маҳалла секретари Мушарраф киради).** Кел, қизим, кел!

МУШАРРАФ — Мен сизга кирган эдим.

МАЪДАЛИ — Кўрдингларми, мен бир пас маҳаллада кўринмай қолсам, ўрним билиниб туради.

Хўш, нима гап Мушаррафхон?

МУШАРРАФ — Райондан одам келди. Сизни идорага чақиришяпти.

МАЪДАЛИ — Ана, райондан одам келса ҳам мени чақиришади. Нима гап экан?

МУШАРРАФ — Кеча Алаканинг тўйида боламас қилибмидингиз?

МАЪДАЛИ — Хўш, хўш?

МУШАРРАФ — Боланинг аҳволи оғир, наша чектирган экансиз, касалхонага олкетишди.

МАЪДАЛИ — Йўғ-е, наша чектирган эмасман, боланинг ўзи касалроқ эди. Ёки уста ёмон тиғ тортдимикан?

МУШАРРАФ — Унисини билмадим, идорага чиқиб, сизни кутаётган одамларга ўзингиз муомала қиласиз-да.

МАЪДАЛИ — **(Дудуқланиб).** Майли, сиз чиқаверинг. Сал белимга бод келиб оғриб турибди, их.... чиқаман, сиз чиқаверинг, қизим.

МУШАРРАФ — Йўқ, бирга чиқамиз.

МАЪДАЛИ — Ўғлим, их... сен чиқиб бил-чи, нима гап?

МАҲМУД Мен нима деб чиқаман?

МАЪДАЛИ — У гаплар туҳмат, их... Мушаррафхон, мени биласиз. Энди икки оғиз ўзингиз бир нима деб жўната қолинг.

РИСОЛАТ — Доим мен сизга айтардим-ку, эр, бекорчи ишларга аралашманг, бир нимага илинасиз, деб.

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЕВРОПАДА БИРИНЧИ

СССР терма футбол командаси Францияда чиқадиган машҳур «Франс-футбол» газетаси ўтказган анкетага кўра Европа командалари ўртасида биринчи ўринни олди. Утган йилги натижаларга кўра иккинчи, учинчи ўринни Италия ва Венгрия терма командалари, тўртинчи ўринни эса жаҳон чемпионлари — Англия футболчилари олдилар.

«Франс-футбол» журналистлари Европанинг энг кучли командалари рўйхатида биринчи ўринга совет футболчиларини қўйишаркан, бунда ватандошларимизнинг Шотландия, Франция ва Чили мамлакатларининг кучли командалари устидан қозонган ғалабаси ва Лондон стадионида жаҳон чемпионлари билан чиройли дуранга эришганликларини қайд қиладилар. Совет футболчилари ўтган йил ҳаммаси бўлиб 12 та ғалаба, иккита дуранг ва иккита мағлубият билан мавсумни якунлаган эдилар.

Австрияда чиқадиган спорт газетаси ўтказган анкетада ҳам совет футболчилари Европанинг энг кучли командаси деб қайд қилинган эди.

«БОЙЧЕЧАК» МУСОБАҚАЛАРИ

«Советский спорт» газетаси бу йил ҳам «Бойчечак» деб аталган турнирни ўтказади. Бу турнирда мамлакатнинг 24 та футбол командаси қатнашади. Бу командалар Урта Осиё зонаси ва учта Кавказ зонасига бўлиниб, мукофот учун курашадилар. 22 февралдан 18 мартгача группа мусобақалари бўлиб ўтади. Бу мусобақалар бир даврада ўйналади. Сўнгра 22 мартда мамлакатнинг иккита жанубий шаҳрида группа ғолиблари ярим финал мусобақаларини ўтказадилар. «Бойчечак» мукофоти эгаси 27 мартда маълум бўлади. Утган йили биринчи марта ўтказилган бу турнирда Москва динамочилари мукофотни қўлга киритган эдилар.

КУПЕРМАНМИ Ё АНДРЕЙКО?

Тбилиси шаҳрида шашка бўйича жаҳон чемпиони И. Куперман билан ригалик гроссмейстер А. Андрейко ўртасида ўзаро мусобақа бошланди. Ҳозир рақиблар уч ўйин ўтказиб, учала учрашувда ҳам дуранг натижага эришдилар.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.55 — Эшиттиришлар программаси, 11.00 — Қўғирчоқ телевизион театри, 11.20 — Қандай бўлмасин (бадиий фильм).

12.45 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Теленгиликлар (рус тилида), 17.10 — Орджоникидзе районидаги 34 ва 40-мактаб бадиий ҳаваскорларининг концерти, 17.40 — Олим бўлсанг — олам сеники («Ёшлик» студияси), 18.30 — Самад Вурғун (ҳужжатли фильм), 18.50 — Концерт, 19.40 — Теленгиликлар, 19.55 — Эшиттиришлар программаси.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Спорт, 20.30 — Ҳужжатли фильм, 20.50 — Қўшиқ ва рақслар, 21.30 — Осетин афсонаси (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Фрунзе кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 6/I да кундуз Олтин калитча, кечқурун Травиата, 7/I да кундуз Жизель, кечқурун Шоир қалби.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/I да кундуз Қутлуғ қон, кечқурун Парвона, 7/I да кундуз Веронлик икки йигит, кечқурун Ой тутилган тунда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/I да кундуз Жон қизлар, кечқурун Ота ўғли, 7/I да кундуз Ёшликда берган кўнгил, кечқурун Кимга тўй, кимга аза.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Байрам томошалари. Циркда арча. Программада: Қорбобо, Қорқиз, Сариқ масхарабоз ва қизиқчилар иштирокида болалар учун «Қуёш қуёнча» эртаги. Радио-механик одам — «Робот» иштирокида Совет Иттифоқида якка-ю ягона электрон-иллюзион аттракцион.

КИНО

«Буланна» пансиони — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Билагузук-2 — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да).

Қор маликаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да).

Айболит-66 — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11 ярим ва кундуз 5 да). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1 да).

Уч бақалоқ (эрталаб соат 10 да), Бу телба дунё (кундуз ва кечқурун) — «ЧАЙКА».

Матонатли кишилар (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5.10 ва кеч 8.20 минутда).

«5-ДЕКАБРЬ» ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИГА

Ҳамма разряддаги пойафзалларни тикиш бўйича пойафзалчилар, пойафзаллар ремонти бўйича усталар, пойафзалларни тикиш ва ремонти бўйича шогирдлар (йигит ва қизлар), бухгалтерлар

ҚЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Баранов кўчаси, 54-уй (7, 9, 11, 14, 15-трамвайлар, 2, 15, 18, 23, 26, 54-автобусларнинг «Россия» меҳмонхонаси бекати).

Тошкент «Химчистка» фабрикаси реконструкциядан сўнг ва қўшимча ускуналар ўрнатилганлиги сабабли буюртмаларни яхши сифатли ҳамда қисқа муддатда бажаради.

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ.

Телефон 5-18-24.

«ЎЗЭНЕРГОСБИТ»

Ҳамма истеъмолчилардан куннинг ёруғ пайтида уйлардаги, магазинлардаги, корхоналардаги, кўчалардаги, шунингдек бино ичидаги электр лампаларини

ЎЧИРИБ ҚЎЙИШНИ СЎРАЙДИ.

Куннинг ёруғ вақтида ташқи ёритиш лампаларидан фойдаланганларга огоҳ қилинмасдан электр энергияси

УЗИБ ҚЎЙИЛАДИ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В31232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02114. ИНДЕКС — 64697. № Б—1772.